

Zakres przedmiotowy

Opodatkowaniu podlegają:

- odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
- eksport towarów;
- import towarów;
- wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju;
- wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów;
- towary własnej produkcji i towary, które po nabyciu nie były przedmiotem dostawy towarów w przypadku likwidacji działalności spółki osobowej i zaprzestania działalności przez osobę fizyczną.

Wyłączenia ustawowe

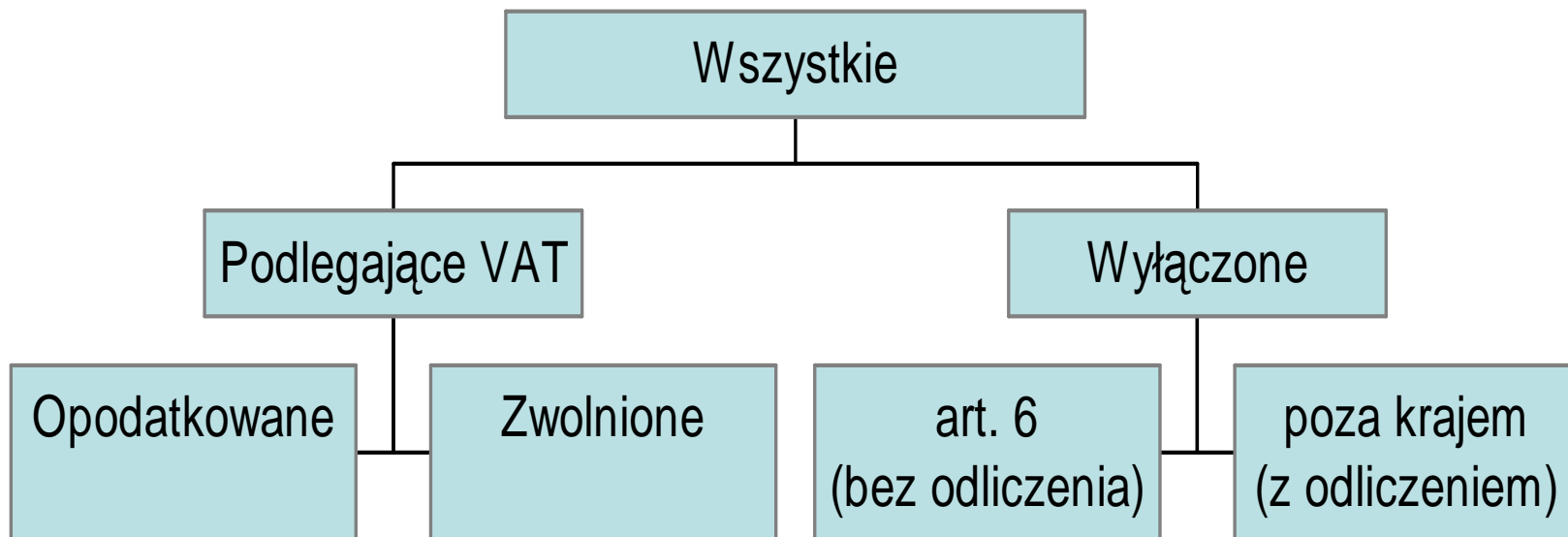
Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- transakcji zbycia przedsiębiorstwa
- zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa,
- czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy,

Zorganizowana część przedsiębiorstwa

- Jest to organizacyjnie i finansowo wyodrębniony w istniejącym przedsiębiorstwie zespół składników materialnych i niematerialnych, w tym zobowiązania, przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych, który zarazem mógłby stanowić niezależne przedsiębiorstwo samodzielnie realizujące te zadania;”;

Rodzaje czynności

Zakres przedmiotowy

Czynności zrównane z dostawą towarów

Przekazanie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa na cele inne niż związane z prowadzonym przez niego przedsiębiorstwem, w szczególności:

- przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia,
- wszelkie inne przekazanie towarów bez wynagrodzenia, w szczególności darowizny,

jeżeli podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o podatek naliczony od tych czynności w całości lub w części

Wyjątki

- 1) Drukowane materiały reklamowe i informacyjne
- 2) Próbki-niewielka ilość towaru reprezentująca określony rodzaj towaru
- 3) Prezenty o małej wartości
  - do 10 zł
  - od 10 zł do 100 zł (ewidencja)
  - powyżej 100 zł (konieczność opodatkowania)

/możliwość odliczenia podatku naliczonego przy zakupie towarów i usług – art.86 ust.8 pkt 2 ustawy/

Zakres przedmiotowy

Świadczenie usług

ŚWIADCZENIEM USŁUG BĘDZIE TAKŻE:

- nieodpłatne świadczenie niebędące dostawą, na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia oraz
- wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług, jeżeli nie są one związane z prowadzonym przedsiębiorstwem, a podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony przy nabyciu towarów i usług związanych z tymi usługami, w całości lub w części.

WYJĄTEK OD ZASADY ODPLATNOŚCI!

Miejsce świadczenia

Miejsce dostawy towarów

Miejscem dostawy towarów jest w przypadku:

- towarów wysyłanych lub transportowanych przez dokonującego ich dostawy, ich nabywcę lub przez osobę trzecią – miejsce, w którym towary znajdują się w momencie rozpoczęcia wysyłki,
- towarów, które są instalowane lub montowane, z próbnym uruchomieniem lub bez niego, przez dokonującego ich dostawy lub przez podmiot działający na jego rzecz – miejsce, w którym towary są instalowane lub montowane

Uwaga: nie uznaje się za instalację lub montaż prostych czynności, umożliwiających funkcjonowanie montowanego lub instalowanego towaru zgodnie z jego przeznaczeniem

Miejsce dostawy towarów

Miejscem dostawy towarów jest w przypadku:

- towarów niewysyłanych ani nietransportowanych – miejsce, w którym towary znajdują się w momencie dostawy,
- dostawy towarów na pokładach statków, samolotów lub pociągów w trakcie części transportu pasażerów wykonywanej na terytorium Wspólnoty – miejsce rozpoczęcia transportu pasażerów.

Miejsce dostawy towarów

1) Kontrakty wielostronne

a) procedura zwykła

b) procedura uproszczona dla transakcji trójstronnych /art. 135-138/

2) W przypadku gdy miejscem rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów jest terytorium państwa trzeciego, dostawę towarów dokonywaną przez podatnika lub podatnika podatku od wartości dodanej, który jest również podatnikiem z tytułu importu lub zaimportowania tych towarów – **uznaje się za dokonaną na terytorium państwa członkowskiego importu lub zaimportowania tych towarów** (było – terytorium kraju)

Miejsce świadczenia przy WNT

zasada ogólna

- miejsce w którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu do nabywcy

ponadto

- w przypadku gdy nabywca podał numer identyfikacyjny przyznany mu przez dane państwo członkowskie inne niż państwo członkowskie, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, uznaje się, że nabycie towarów nastąpiło również na terenie tego państwa członkowskiego,

Miejsce świadczenia przy WNT

chyba, że nabywca udowodni, że wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów:

1) zostało opodatkowane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu,

2) zostało uznane za opodatkowane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, ze względu na zastosowanie procedury uproszczonej transakcji trójstronnej.

Miejsce świadczenia przy świadczeniu usług

W przypadku usług:

- a) w dziedzinie kultury, sztuki, sportu, nauki, edukacji, rozrywki oraz usług podobnych do tych usług takich jak targi i wystawy a także usług pomocniczych do tych usług,
- b) pomocniczych do usług transportowych (załadunek, rozładunek, przeładunek),
- c) wyceny majątku rzeczowego ruchomego,
- d) na ruchomym majątku rzeczowym,

miejszem świadczenia jest miejsce gdzie usługi są faktycznie wykonywane

Miejsce świadczenia przy świadczeniu usług

- W przypadku gdy nabywca usług z pkt „c” i „d” podał dla tej czynności świadczącemu usługę numer pod którym jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT lub podatku od wartości dodanej na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium państwa członkowskiego na którym ma miejsce świadczona usługa - miejszem świadczenia usługi jest terytorium państwa członkowskiego, które nadało nabywcy ten numer.
- - pod warunkiem, że towary po wykonaniu na nich usług zostaną w terminie do 90 dni wywiezione poza terytorium kraju
- Wywiezienie w terminie późniejszym uprawnia podatnika do korekty podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym towary zostały wywiezione.

O BOWIĄZEK PODATKOWY

Moment powstania obowiązku podatkowego – zasada generalna

art. 19

Obowiązek podatkowy powstaje:

- z chwilą wydania towaru lub wykonania usługi,
- jeżeli podatnik wysyła towar nabywcy lub wskazanej przez niego osobie trzeciej, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wydania towaru jednej z tych osób.

Moment powstania obowiązku podatkowego

- jeżeli dostawa towaru lub wykonanie usługi powinny być potwierdzone **fakturą**, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż w 7 dniu od dnia wydania towaru lub wykonania usługi

(zasada ta odnosi się również do faktur za częściowe wykonanie usługi)

Obowiązek podatkowy – zaliczki

- jeżeli przed wydaniem towaru lub wykonaniem usługi otrzymano część ceny (przedpłata, zaliczka, zadatek) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w tej części

Obowiązek podatkowy – zaliczki

- Wpłata zaliczki rodzi powstanie obowiązku podatkowego i konieczność wystawienia faktury (nie później niż 7 dnia od dnia otrzymania zaliczki, przedpłaty, raty)

Moment powstania obowiązku podatkowego przy zaliczkach

- W obrocie krajowym- obowiązek podatkowy powstaje już w momencie **otrzymania zaliczki**, faktura jest jedynie dowodem potwierdzającym to zdarzenie
  - W WDT i WNT- obowiązek podatkowy powstaje w momencie **wystawienia faktury**
    - WDT przez podmiot krajowy
    - WNT przez podatnika podatku od wartości dodanej
- Brak tych faktur wpływa na brak powstania obowiązku podatkowego z tytułu czynności wpłaty

Obowiązek podatkowy - dostawa lokali i budynków

- z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty, nie później niż 30 dnia, licząc od dnia wydania

/art.19 ust. 13 pkt 10 i 11 zastrzeżenia/

Obowiązek podatkowy – „media”

Powstaje z chwilą upływu terminu płatności –jeżeli został on określony w umowie właściwej dla rozliczeń z tytułu:

- dostaw energii elektrycznej i ciepłej oraz gazu przewodowego,
- świadczenia usług telekomunikacyjnych i radiokomunikacyjnych,
- świadczenia usług w zakresie rozprowadzania wody i gospodarki ściekami.

Obowiązek podatkowy

- Z tytułu świadczenia na terytorium kraju usług najmu, dzierżawy, leasingu, lub usług o podobnym charakterze powstaje z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty, nie później niż z upływem terminu płatności określonego w umowie lub fakturze.

Obowiązek podatkowy

- dotacje, subwencje i dopłaty

- powstaje z chwilą uznania rachunku bankowego podatnika.

przepisy dot. zaliczek stosuje się odpowiednio

ODLICZANIE PODATKU

Podatek naliczony

W zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Kwotę podatku naliczonego stanowi:

- suma kwot podatku określonych w fakturach otrzymanych przez podatnika z tytułu nabycia towarów i usług, potwierdzających dokonanie przedpłaty /zaliczki, zadatku/
- w przypadku importu – suma kwot podatku wynikająca z dokumentu celnego, deklaracji importowej oraz kwota podatku należnego z tytułu importu towarów (art. 33a)
- zryczałtowany zwrot podatku u nabywcy produktów rolnych,
- kwota podatku należnego z tytułu importu usług, dostawy towarów, dla których podatnikiem jest ich nabywca oraz z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów

Podatek naliczony

- w przypadku nabycia samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony
  - kwotę podatku naliczonego stanowi 60% kwoty podatku określonej w fakturze lub kwoty podatku należnego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów lub kwoty podatku należnego od dostawy towarów, dla której podatnikiem jest nabywca, **nie więcej jednak niż 6 tys. zł.**

umowy najmu, dzierżawy, leasingu – regulacja szczególna

Podatek naliczony

- podatnik ma również prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony jeżeli importowane lub nabyte towary i usługi dotyczą:
- dostawy towarów lub świadczenia usług przez podatnika poza terytorium kraju o ile kwoty te mogłyby być odliczone, gdyby czynności te były wykonywane na terytorium kraju, a podatnik posiada dokumenty, z których wynika związek odliczonego podatku z tymi czynnościami
- przekazania prezentów o małej wartości, próbek, drukowanych materiałów reklamowych i informacyjnych
- dostawy towarów z art. 43 ust 1 pkt 16

Odliczenia

- ust. 11 otrzymuje brzmienie:
- **Jeżeli podatnik nie dokona obniżenia kwoty podatku należnego w terminach określonych w ust. 10, może obniżyć kwotę podatku należnego w deklaracji podatkowej za jeden z dwóch następnych okresów rozliczeniowych.**

Odliczenia

- . ust. 12 otrzymuje brzmienie:
- „W przypadku otrzymania faktury, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a lub lit. c, przed nabyciem prawa do rozporządzania towarem jak właściciel albo przed wykonaniem usługi, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego powstaje z chwilą nabycia prawa do rozporządzania towarem lub z chwilą wykonania usługi.”,

Odliczenia

- z wyłączeniem przypadków, gdy:
- 1) faktura dokumentuje czynności, od których obowiązek podatkowy powstał zgodnie z art. 19 ust. 13 pkt 1, 2, 4, 7, 9-11;
- 2) nabycie prawa do dysponowania towarem jak właściciel lub wykonanie usługi nastąpiło przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej, w której podatnik dokonał obniżenia podatku należnego o podatek naliczony wynikający z faktury.”,

Odliczenia

- . ust. 19 otrzymuje brzmienie:
- „Jeżeli w okresie rozliczeniowym podatnik nie wykonywał czynności opodatkowanych na terytorium kraju oraz nie wykonywał czynności poza terytorium kraju kwotę podatku naliczonego może przenieść do rozliczenia na następny okres rozliczeniowy.”;

Prawo do korekty

- Jeżeli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w terminach, o których mowa w art. 86 ust. 10, 11, 12, 16 i 18, może obniżyć kwotę podatku należnego przez dokonanie korekty deklaracji podatkowej **za okres w którym wystąpiło prawo do obniżenia podatku należnego.**
- Korekty można dokonać nie później jednak niż w ciągu 5 lat, licząc od początku roku, w którym wystąpiło prawo do obniżenia podatku należnego.

Do korekty stosuje się przepisy art. 81b Ordynacji podatkowej.

Wyłączenia z odliczenia

Podatnikowi nie przysługuje prawo obniżenia podatku należnego lub zwrotu różnicy w przypadkach:

- Import usług, w związku z którymi zapłata należności dokonywana jest bezpośrednio lub pośrednio na rzecz podmiotu mającego siedzibę w kraju wymienionym w załączniku nr 5 do ustawy (raje podatkowe)
- Paliw silnikowych, oleju napędowego oraz gazu, wykorzystywanych do napędu samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych.

Wyłączenia z odliczenia cd.

- usług noclegowych i gastronomicznych z wyjątkiem:
  - **przypadków, gdy usługi te zostały nabyte przez podatników świadczących usługi turystyki, którzy nie rozliczają się metodą marży (uchylony),**
  - nabycia gotowych posiłków przeznaczonych dla pasażerów przez podatników świadczących usługi przewozu osób,
- towarów i usług, których nabycie nastąpiło:
  - przed dniem utraty zwolnienia podmiotowego lub rezygnacji z niego,
  - w wyniku darowizny lub nieodpłatnego świadczenia usługi,
- podatnicy, którzy nie są zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni z wyjątkiem podatników dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy nowych środków transportu.

Naliczony podatek od towarów i usług

- Przypadki w jakich nabywcy nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego:
  - Sprzedaż udokumentowano fakturą lub fakturą korygującą /duplikatem/
    - a/ wystawioną przez podmiot nieistniejący lub nieuprawniony do ich wystawienia
    - b/ kwota podatku wykazana na oryginale jest różna od kwoty wykazanej na kopii
  - Transakcja nie podlega opodatkowaniu, jest zwolniona od podatku
  - Wystawiona więcej niż jedną fakturę dokumentującą tę samą sprzedaż
  - Stwierdzające czynności, które nie zostały dokonane /w części dotyczącej tych czynności/
  - Podające kwoty niezgodne z rzeczywistością /w części dotyczącej tych zdarzeń/
  - Zaświadczenie, o którym mowa w art. 86 ust. 5 zawiera informacje niezgodne ze stanem faktycznym

Odliczanie częściowe oraz korekta podatku naliczonego

art. 90

Dotyczy podatników prowadzących działalność mieszaną tj. opodatkowaną i nieopodatkowaną.

Prawo do odliczenia przysługuje jedynie w części podatku naliczonego, którą proporcjonalnie można przypisać do czynności pozwalających na odliczenie podatku.

Proporcję ustala się jako udział czynności dających prawo do odliczenia podatku naliczonego w całkowitym obrocie.

Odliczanie częściowe oraz korekta podatku naliczonego cd.

Do ustalenia proporcji nie wlicza się obrotu z dostawy:

-środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji, oraz gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, jeżeli są zaliczane do środków trwałych podatnika – używanych przez podatnika na potrzeby jego działalności.

- nieruchomości oraz świadczenia usług finansowych wykonywanych sporadycznie

W przypadku podatników, którzy w roku poprzednim nie osiągnęli obrotu lub obrót ten wyniósł poniżej 30.000 zł proporcję ustala się szacunkowo według prognozy ustalonej z naczelnikiem urzędu skarbowego.

Odliczanie częściowe oraz korekta podatku naliczonego

- Wyłączenia
  - WNT
  - Import usług
  - Zakup towarów dla którego podatnikiem jest nabywca
  - Przekazanie towarów w trybie art. 7 ust.2
  - Świadczenie usług w trybie art. 8 ust.2
  - Sprzedaż środków trwałych
  - Sporadyczne świadczenie usług finansowych

Odliczanie częściowe oraz korekta podatku naliczonego cd.

W przypadku gdy proporcja:

- przekroczyła 98% podatnik ma prawo odliczenia całości podatku naliczonego
- nie przekroczyła 2% - podatnik nie ma prawa do odliczenia podatku naliczonego

Odliczanie częściowe oraz korekta podatku naliczonego cd.

Po zakończeniu roku, w którym podatnikowi przysługiwało prawo obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, podatnik jest obowiązany dokonać korekty rozliczenia z uwzględnieniem proporcji dla zakońzonego roku podatkowego.

Korekty nie dokonuje się jeżeli różnica między wskaźnikami nie przekroczy 2%.

Korekty w przypadku środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się przez okres 5 lat, natomiast nieruchomości przez okres 10 lat.

Odliczanie częściowe oraz korekta podatku naliczonego

KOREKTA ROCZNA – środki trwałe nabyte

- do 31 maja 2005r

a/ różnica powyżej 0,01%

b/ wartość środka trwałego

- do 3500 zł – korekta roczna

- powyżej 3500 zł – korekta pięcioletnia

- **po 1 czerwca 2005r**

a/ różnica powyżej 2%

b/ wartość środka trwałego

- do 15000 zł – korekta roczna

- powyżej 15000 zł – korekta pięcioletnia

Odliczanie częściowe oraz korekta podatku naliczonego cd.

- Korekty podatku naliczonego dokonuje się w deklaracji podatkowej składanej za pierwszy okres rozliczeniowy roku następującego po roku podatkowym, za który dokonuje się korekty.
- W przypadku zakończenia działalności – za ostatni okres rozliczeniowy

Faktury

- Termin wystawienia faktury a data powstania obowiązku podatkowego
  - Zasady ogólne
  - Przypadki szczególne